

**ГЛАВНА СЛУЖБА
ЗА РЕВИЗИЈУ ЈАВНОГ СЕКТОРА
РЕПУБЛИКЕ СРПСКЕ**

Република Српска
78000 Бања Лука
Владике Платона бб
Тел: +387(0)51/493-555
Факс: +387(0)51/493-556
е-mail: revizija@gsr-rs.org

**Извјештај о проведеној финансијској ревизији
Јавне установе Туристичка организација Републике Српске
за период 01.01-31.12.2023. године**

Број: РВ040-24

Бања Лука, 26.06.2024. године

САДРЖАЈ

I	ИЗВЈЕШТАЈ ГЛАВНОГ РЕВИЗОРА	1
	Извјештај о ревизији финансијских извјештаја.....	1
II	ИЗВЈЕШТАЈ ГЛАВНОГ РЕВИЗОРА	4
	Извјештај о ревизији усклађености	4
III	РЕЗИМЕ ДАТИХ ПРЕПОРУКА	6
IV	КРИТЕРИЈУМИ ЗА РЕВИЗИЈУ УСКЛАЂЕНОСТИ	8
V	ИЗВЈЕШТАЈ О ПРОВЕДЕНОЈ РЕВИЗИЈИ (НАЛАЗИ).....	9
	1. Увод.....	9
	2. Провођење препорука из претходног извјештаја.....	9
	3. Закључак о функционисању система интерних контрола.....	9
	4. Набавке.....	13
	5. Припрема и доношење буџета.....	14
	6. Финансијски извјештаји.....	15
	6.1. Приходи и примици, расходи и издаци.....	15
	6.1.1. Приходи и примици	15
	6.1.2. Расходи и издаци	16
	6.2. Имовина, обавезе и извори	19
	6.2.1. Нефинансијска имовина.....	19
	6.2.2. Финансијска имовина и разграничења.....	20
	6.2.3. Обавезе и разграничења	20
	6.2.4. Властити извори.....	20
	6.3. Ванбилансна евиденција	21
	6.4. Новчани токови	21
	6.5. Потенцијална имовина и потенцијалне обавезе	21
	6.6. Образложења уз финансијске извјештаје	21

I ИЗВЈЕШТАЈ ГЛАВНОГ РЕВИЗОРА

Извјештај о ревизији финансијских извјештаја

Мишљење са резервом

Извршили смо ревизију финансијских извјештаја Јавне установе Туристичка организација Републике Српске који обухватају: Преглед прихода, примитака, расхода и издатака исказаних ван ГКТ на рачуноводственим фондовима од 01 до 05; Преглед имовине, обавеза и извора ван ГКТ и Преглед новчаних токова са стањем на дан 31.12.2023. године и за годину која се завршава на тај дан. Ревизијом смо обухватили преглед значајних трансакција, образложења уз обрасце годишњег финансијског извјештаја и примјену рачуноводствених политика у ревидираном периоду.

По нашем мишљењу, осим за наведено у пасусу „Основ за мишљење са резервом“, финансијски извјештаји Јавне установе Туристичка организација Републике Српске истинито и објективно приказују, у свим материјално значајним аспектима, финансијско стање имовине и обавеза на дан 31.12.2023. године; приходе, примитке, расходе и издатке, као и извршење буџета за годину која се завршава на тај дан, у складу са прописаним оквиром финансијског извјештавања за јавни сектор важећим у Републици Српској.

Основ за мишљење са резервом

Ревизију смо извршили у складу са Законом о ревизији јавног сектора Републике Српске и релевантним ISSAI стандардима ревизије 2200 – 2810. Наша одговорност за провођење ревизије је детаљније описана у пасусу „Одговорност ревизора“. Ревизију смо провели у складу са ISSAI 130 – Етички кодекс, испунили смо наше остале етичке одговорности и независни смо у односу на субјекта ревизије.

Према Правилнику о финансијском извјештавању буџетских корисника финансијске извјештаје Јавне установе Туристичка организација Републике Српске чине табеларни прегледи наведени у нашем извјештају. Усвојени оквир финансијског извјештавања за јавни сектор у Републици Српској подразумева да се све трансакције, процјене и политике одмјеравају у односу на усаглашеност са међународним рачуноводственим стандардима за јавни сектор.

Ревизијски налази и закључци о фер и истинитој презентацији финансијских извјештаја Јавне установе Туристичка организација Републике Српске се ослањају на прописани оквир финансијског извјештавања за јавни сектор у Републици Српској.

Због чињенице да се у предметним финансијским извјештајима не презентује финансијски резултат, не изражавамо мишљење о финансијском резултату за 2023. годину.

Сматрамо да су прибављени ревизијски докази, с обзиром на прописани оквир финансијског извјештавања, довољни и одговарајући да нам пруже основу за наше мишљење.

Као што је наведено под тачком 3. овог Извјештаја:

Попис имовине и обавеза са стањем на дан 31.12.2023. године није извршен у складу са чланом 4. став (1) тачка 1) и 2), чланом 5., 17. став (6) и (7), 18. став (1) тачка 5) и 20. став (1) тачка 3), 4) и 5) Правилника о начину и роковима вршења пописа и усклађивања књиговодственог са стварним стањем имовине и обавеза, јер није пописан дио имовине у власништву и туђа имовина, нису сачињене посебне пописне листе за имовину за коју није било могуће утврдити вриједност на дан пописа, нису презентована неусаглашена стања имовине и разлози због којих усаглашавање није

извршено, није извршен унос података о стањима потраживања и обавеза која одражава екстерну потврду стања, извјештај о попису не садржи упоредни преглед стварног и књиговодственог стања пописане имовине и обавеза, преглед количинских и вриједносних разлика између стварног и књиговодственог стања, преглед књиговодствене вриједности имовине и обавеза чија стварна стања на дан пописа нису утврђена.

Као што је наведено под тачкама 6.1.1., 6.1.2.1., 6.1.2.2. и 6.1.2.3. овог Извјештаја:

Остали приходи су прецијењени за 18.519 КМ, а потцијењени трансфери унутар исте јединице власти за 5.000 КМ и остали примици из трансакција између различитих јединица власти за 13.519 КМ, јер евидентирање намјенских средстава за финансирање пројеката од надлежног Министарства трговине и туризма Републике Српске и уплаћене рефундације за нето плате приправницима није извршено у складу са чланом 94. и 113. Правилника о рачуноводству, рачуноводственим политикама и рачуноводственим процјенама за буџетске кориснике.

Остали издаци из трансакција са другим јединицама власти су потцијењени, а расходи за лична примања запослених прецијењени за 17.800 КМ, јер обрачунате и исплаћене нето накнаде приправницима које се рефундирају нису евидентирани у складу са чланом 99. Правилника о рачуноводству, рачуноводственим политикама и рачуноводственим процјенама за буџетске кориснике.

Расходи за бруто накнаде трошкова и осталих личних примања запослених по основу рада су потцијењени, а остали некласификовани расходи прецијењени за 8.018 КМ, јер евидентирање расхода за бруто накнаде за огрев и зимницу за 2023. годину није извршено у складу са чланом 91. став (3) Правилника о буџетским класификацијама, садржини рачуна и примјени контног плана за буџетске кориснике.

Расходи по основу репрезентације су прецијењени за најмање 42.063 КМ, а потцијењени текући грантови непрофитним субјектима у земљи за 23.100 КМ и трансфери јединицама локалне самоуправе за 18.963 КМ за подршку пројеката на промоцији туризма Републике Српске, јер исти нису класификовани у складу са чланом 95. став (3) и 102. Правилника о буџетским класификацијама, садржини рачуна и примјени контног плана за буџетске кориснике.

Расходи обрачунског карактера и издаци за набавку залиха ситног инвентара су потцијењени, а расходи за канцеларијски материјал и расходи за текуће одржавање опреме прецијењени за 1.643 КМ, јер набавка ситног инвентара није евидентирана у складу са чланом 60. став (4) и (7) Правилника о рачуноводству, рачуноводственим политикама и рачуноводственим процјенама за буџетске кориснике.

Као што је наведено под тачком 6.6. овог Извјештаја

Образложења уз финансијске извјештаје не садрже информације прописане чланом 46. Правилника о финансијском извјештавању буџетских корисника и захтјевима МРС-ЈС 1 – Презентација финансијских извјештаја, МРС-ЈС 24 – Презентација буџетских информација у финансијским извјештајима, МРС-ЈС 17 – Некретнине, постројења и опрема.

Одговорност руководства за финансијске извјештаје

Директор је одговоран за припрему и фер презентацију финансијских извјештаја у складу са међународним рачуноводственим стандардима за јавни сектор, односно прописаним оквиром финансијског извјештавања за јавни сектор важећим у Републици Српској. Ова одговорност обухвата: осмишљавање, примјену и одржавање интерних контрола које су релевантне за припрему и фер презентацију финансијских извјештаја који не садрже материјално значајне погрешне исказе

настале услед преваре и грешке; одговарајућа објелодањивања релевантних информација у образложењима уз обрасце годишњих финансијских извјештаја; одабир и примјену одговарајућих рачуноводствених политика и рачуноводствених процјена које су примјерене датим околностима и надзор над процесом извјештавања.

Одговорност ревизора за ревизију финансијских извјештаја

Наш циљ је да стекнемо разумно увјеравање о томе да финансијски извјештаји, као цјелина, не садрже материјално значајне погрешне исказе узроковане преваром или грешком, као и да сачинимо и објавимо ревизијски извјештај, који садржи наше мишљење. Разумно увјеравање представља висок ниво увјеравања, али није гаранција да ће ревизија, која је извршена у складу са ISSAI стандардима ревизије увијек открити материјално значајне погрешне исказе када они постоје.

Погрешни искази могу настати као посљедица преваре или грешке и сматрају се материјално значајним ако, појединачно или заједно, могу утицати на економске одлуке корисника које се доносе на основу финансијских извјештаја.

Због чињенице да се ревизија проводи провјером на бази узорка и да у систему интерних контрола и рачуноводственом систему постоје инхерентна ограничења, постоји могућност да поједине материјално значајне грешке остану неоткривене.

Ревизија укључује провођење поступака у циљу прибављања ревизијских доказа о износима и објелодањивањима датим у финансијским извјештајима. Избор поступака је заснован на ревизијском просуђивању и професионалном скептицизму, укључујући процјену ризика материјално значајних погрешних исказа у финансијским извјештајима, насталих услед преваре и грешке. Приликом процјене ризика, ревизор разматра интерне контроле које су релевантне за припрему и фер презентацију финансијских извјештаја, у циљу осмишљавања ревизијских поступака који су одговарајући у датим околностима, али не у циљу изражавања одвојеног мишљења о ефективности интерних контрола. Ревизија, такође, укључује оцјену примијењених рачуноводствених политика утемељених на временској неограничености пословања и значајних процјена извршених од стране руководства, као и оцјену опште презентације финансијских извјештаја.

Изјављујемо да смо поступили у складу са релевантним етичким захтјевима у вези са независношћу. Остварили смо комуникацију са одговорним лицима субјекта ревизије у вези са планираним обимом и временским распоредом ревизије и другим важним питањима и значајним налазима ревизије, укључујући значајне недостатке у систему интерних контрола који се могу идентификовати током ревизије.

Бања Лука, 26.06.2024. године

Главни ревизор

Јово Радукић, с.р.

II ИЗВЈЕШТАЈ ГЛАВНОГ РЕВИЗОРА

Извјештај о ревизији усклађености

Мишљење са резервом

Уз ревизију финансијских извјештаја Јавне установе Туристичка организација Републике Српске за 2023. годину, извршили смо ревизију усклађености активности, финансијских трансакција и информација исказаних у финансијским извјештајима са значајним законским и другим прописима.

По нашем мишљењу, осим за наведено у пасусу „Основ за мишљење са резервом“, активности, финансијске трансакције и информације исказане у финансијским извјештајима Јавне установе Туристичка организација Републике Српске за 2023. годину су, у свим материјално значајним аспектима, у складу са прописима којима су регулисане.

Основ за мишљење са резервом

Ревизију усклађености смо извршили у складу са Законом о ревизији јавног сектора Републике Српске и ISSAI 4000 – Стандард за ревизију усклађености.

Вјерујемо да су прибављени ревизијски докази довољни и одговарајући и да обезбјеђују основ за наше мишљење о усклађености активности, финансијских трансакција и информација исказаних у финансијским извјештајима са прописима којима су регулисане.

Као што је наведено под тачкама 3. и 6.1.2.1. овог Извјештаја:

У Правилнику о платама и накнадама запослених у Туристичкој организацији Републике Српске није извршено усклађивање коефицијената сложености послова и право на накнаде по основу огрева и зимнице са чланом 9., 11., 19. и 20. Закона о платама запослених у јавним службама Републике Српске. Исплаћене накнаде по основу огрева и зимнице нису предвиђене чланом 19. наведеног закона.

Уговор о дјелу са једним извршиоцем је закључен за послове који представљају основну дјелатност, што није у складу са чланом 205. Закона о раду.

Благајничко пословање није вршено у складу са чланом 3. Уредбе о условима и начину плаћања готовим новцем, јер су исплате дневница и други трошкови службених путовања у земљи и иностранству вршене у готовини.

За додијељена средства туристичким организацијама општина и градова за пројекте израде тематских стаза према закљученим споразумима и непрофитним организацијама и удружењима за подршку пројеката у области туризма, према одлукама, Јавна установа Туристичка организација Републике Српске није донијела интерни акт којим би прописала правила о условима, начину додјеле и извјештавању о утршку средстава додијељених за подршку пројеката у области туризма.

Као што је наведено под тачком 4. овог Извјештаја:

За извршене набавке роба и услуга у укупном износу од 18.377 КМ које се односе на набавке услуга сервиса мобилних телефона, рачунарске опреме, поклон пакета за потребе репрезентације, текуће одржавање службених возила, услуге закупа моторних возила, услуге штампања, графичке обраде, копирања, увезивања, закуп простора за прославу дана Нове године, роба широке потрошње, прехрамбених производа, воде и кафе из апарата нису проведени поступци јавних набавки, што није у складу са чланом 6. Закона о јавним набавкама.

На порталу јавних набавки нису објављени извјештаји о поступку јавне набавке и основни елементи закључених уговора за већину проведених поступака, што није у

складу са чланом 75. став 1) и 2) Закона о јавним набавкама. Такође, није извршена објава извјештаја о реализацији директног споразума за набавку услуга израде и дизајна туристичке мапе на порталу јавних набавки, што није у складу са чланом 90. став (6) Закона о јавним набавкама.

Као што је наведено под тачком 5. овог Извјештаја:

Финансијски план као саставни дио Програма рада за 2023. годину не садржи планиране примитке, издатке за нефинансијску имовину, остале издатке, грантове непрофитним организацијама и удружењима и трансфере између различитих нивоа власти. Финансијским планом није извршена процјена буџетских средстава и буџетских издатака за фискалну 2023. годину у складу са чланом 5. и 6. Закона о буџетском систему Републике Српске.

Скретање пажње

Не изражавајући даље резерву на дато мишљење скрећемо пажњу на наведено под тачком 3. овог Извјештаја:

Према члану 16. став (5) и 18. став (2) Закона о систему јавних служби прописано је да оснивач именује и разрјешава чланове Управног одбора и директора на мандат од четири године уз претходно проведени поступак јавне конкуренције. Према члану 4. став (2) Закона о министарским, владиним и другим именованима Републике Српске прописано је да се, као изузетак, именовања на краћи период врше на највише два мјесеца и да се не могу поновити. Конкурсна процедура за именовање чланова Управног одбора и директора Туристичке организације Републике Српске није проведена, а Влада Републике Српске је рјешењима од 03.05.2018. године именovala вршиоце дужности чланова Управног одбора на период од по 60 дана, а рјешењима од 01.07.2021. године вршиоца дужности директора Туристичке организације Републике Српске на период од по 60 дана.

Одговорност руководства за усклађеност

Поред одговорности за припрему и фер презентацију финансијских извјештаја, директор је, такође, одговоран да осигура да су активности, финансијске трансакције и информације исказане у финансијским извјештајима у складу са прописима којима су регулисане.

Одговорност ревизора за ревизију усклађености

Поред одговорности да изразимо мишљење о финансијским извјештајима, наша одговорност подразумијева и изражавање мишљења о томе да ли су активности, финансијске трансакције и информације исказане у финансијским извјештајима, у свим материјално значајним аспектима, у складу са прописима којима су регулисане. Одговорност ревизора укључује обављање процедура како би прибавили ревизијске доказе о томе да ли је пословање Јавне установе Туристичка организација Републике Српске обухваћено према дефинисаним критеријумима, усклађено са законским и другим прописима. Процедуре подразумијевају процјену ризика од значајних неусклађености са законима и прописима који регулишу пословање Јавне установе Туристичка организација Републике Српске.

Бања Лука, 26.06.2024. године

Главни ревизор

Јово Радукић, с.р.

III РЕЗИМЕ ДАТИХ ПРЕПОРУКА

Препоруке везане за финансијске извјештаје

Препоручује се директору да обезбиједи да се:

- 1) поступци и процедуре провођења годишњег пописа и усаглашавање књиговодственог са стварним стањем имовине и обавеза врши у складу са чланом 4. став (1) тачка 1) и 2), чланом 5., 17. став (6) и (7), 18. став (1) тачка 5) и 20. став (1) тачка 3), 4) и 5) Правилника о начину и роковима вршења пописа и усклађивања књиговодственог стања са стварним стањем имовине и обавеза,
- 2) трансфери унутар исте јединице власти и остали примици признају у складу са чланом 94. и 113. Правилника о рачуноводству, рачуноводственим политикама и рачуноводственим процјенама за буџетске кориснике,
- 3) расходи за лична примања запослених и расходи по основу коришћења роба и услуга исказују у главној књизи према класификацији прописаној чланом 13.-16., 91. став (3), 92., 95. став (3) и 102. Правилника о буџетским класификацијама, садржини рачуна и примјени контног плана за буџетске кориснике,
- 4) за обрачун амортизације примјењују амортизационе стопе прописане Правилником о примјени годишњих амортизационих стопа за буџетске кориснике,
- 5) издаци за набавку залиха ситног инвентара и остали издаци признају у складу са чланом 60. став (4) и (7) и чланом 99. Правилника о рачуноводству, рачуноводственим политикама и рачуноводственим процјенама за буџетске кориснике,
- 6) признавање, вредновање и класификација нефинансијске имовине у сталним средствима врши у складу са захтјевима МРС-ЈС 17 – Некретнине, постројења и опрема, параграф 14, чланом 21. Правилника о буџетским класификацијама, садржини рачуна и примјени контног плана за буџетске кориснике и чланом 41. Правилника о рачуноводству, рачуноводственим политикама и рачуноводственим процјенама за буџетске кориснике,
- 7) Преглед новчаних токова сачињава у складу са чланом 38. став (3) Правилника о финансијском извјештавању буџетских корисника и захтјевима МРС-ЈС 2 – Извјештај о новчаним токовима, параграф 25(а) и
- 8) у Образложењима уз финансијске извјештаје објелодањују потребне информације у складу са чланом 46. Правилника о финансијском извјештавању буџетских корисника и захтјевима Међународних рачуноводствених стандарда за јавни сектор.

Препоруке везане за усклађеност

Препоручује се директору да обезбиједи да се:

- 1) ангажовање извршилаца по уговору о дјелу врши за послове који су ван дјелатности Туристичке организације у складу са чланом 205. Закона о раду,
- 2) уреди област права запослених на накнаду превоза на посао и са посла, те изврши усаглашавање Правилника о платама и накнадама са чланом 9., 11., 19. и 20. Закона о платама запослених у јавним службама Републике Српске,
- 3) успостави евиденција о коришћењу службених возила на прописаним путним налозима у складу са чланом 3. Правилника о обрасцу, садржају и начину попуњавања путног налога, одреди норматив потрошње горива по службеном возилу и врши контрола утрошка горива и текућег одржавања по поједином возилу,

- 4) за службена путовања у иностранство проводе процедуре и поступци у складу са тачком X подтачка (2) и (5), XV подтачка (2), XVII подтачка (1) и (2) Одлуке о висини накнаде трошкова за службена путовања у земљи и иностранству за запослене у Републици Српској,
- 5) донесу интерни акти о додјели намјенских средстава за подршку пројектима у области туризма као и о условима и начину коришћења мобилних телефона у службене сврхе,
- 6) исплате из благајне врши у складу са чланом 3. Уредбе о условима и начину плаћања готовим новцем,
- 7) успостави систем интерних контрола у складу са Законом о систему интерних финансијских контрола у јавном сектору Републике Српске и Упутством о начину и поступку успостављања и спровођења система финансијског управљања и контроле у смислу да се успостави књига пословних процеса, идентификују и процијене ризици,
- 8) процјењивање вриједности, планирање и провођење поступака јавних набавки, те објава обавјештења и извјештавање врши у складу са чланом 6., 14а., 75. став (1) и (2) и 90. став (6) Закона о јавним набавкама и
- 9) у процесу припреме финансијског плана изврши процјена буџетских средстава и буџетских издатака у складу са чланом 5. и 6. Закона о буџетском систему Републике Српске.

IV КРИТЕРИЈУМИ ЗА РЕВИЗИЈУ УСКЛАЂЕНОСТИ

- Закон о систему јавних служби
- Закон о туризму, члан 75-82.
- Закон о боравишној такси
- Закон о рачуноводству и ревизији Републике Српске
- Закон о буџетском систему Републике Српске, члан 5. и 6.
- Закон о фискалној одговорности у Републици Српској, члан 4. и 9-11.
- Закон о систему интерних финансијских контрола у јавном сектору, члан 11-15.
- Закон о јавним набавкама
- Закон о раду, члан 26., 39. и 205.
- Закон о платама запослених у јавним службама Републике Српске, члан 6., 9.-11., 19. и 20.
- Закона о министарским, владиним и другим именованима Републике Српске
- Закон о порезу на доходак, глава I-IV, VI, X, XII и XIII
- Закон о доприносима
- Закон о професионалној рехабилитацији, оспособљавању и запошљавању инвалида, члан 26. и 27.
- Правилник о садржају извјештаја и начину извјештавања о систему финансијског управљања и контроле
- Правилник о обрасцу, садржају и начину попуњавања путног налога
- Уредба о условима и начину плаћања готовим новцем, члан 3.
- Одлука о утврђивању цијене рада
- Одлука о висини накнаде трошкова за службена путовања у земљи и иностранству за запослене у јавном сектору
- Правилник о унутрашњој организацији и систематизацији радних мјеста у ЈУ Туристичка организација Републике Српске
- Правилник о платама и накнадама у ЈУ Туристичка организација Републике Српске

V ИЗВЈЕШТАЈ О ПРОВЕДЕНОЈ РЕВИЗИЈИ (НАЛАЗИ)

1. Увод

Туристичка организација Републике Српске основана је Одлуком Владе Републике Српске од 23.12.2004. године као републичка јавна установа са својством правног лица од посебног друштвеног интереса за област туризма, за вршење послова развоја туризма, очување и заштиту туристичких вриједности на територији Републике Српске, у циљу вршења промоције, унапређења, очувања и заштите туристичких вриједности од интереса за Републику Српску. Установа послује под називом Јавна установа Туристичка организација Републике Српске (у даљем тексту: Туристичка организација) са сједиштем у Бањој Луци.

Туристичка организација обавља послове на промоцији и унапређењу туризма од интереса за Републику Српску као и послове промотивних, програмских координаторских активности у туризму у складу са Законом о туризму („Службени гласник Републике Српске“ број 45/17 и 16/23) и Законом о систему јавних служби („Службени гласник Републике Српске“ број 68/07, 109/12 и 44/16).

Средства потребна за финансирање рада Туристичке организације обезбијеђена су из Буџета Републике Српске путем трансфера од Министарства трговине и туризма Републике Српске, прихода од боравишне таксе, донација и других извора.

Туристичка организација има статус буџетског корисника чија је главна књига изван Главне књиге трезора Републике (у даљем тексту: ГКТ), а своје пословање обавља преко властитог рачуна отвореног код пословне банке.

Органи управљања Туристичке организације су директор и Управни одбор, које именује и разрјешава оснивач. Надзор над управљањем и радом Туристичке организације врши Министарство трговине и туризма Републике Српске (у даљем тексту: надлежно Министарство).

На достављени Нацрт извјештаја о проведеној финансијској ревизији Туристичка организација није имала примједби.

Препоруке дате у овом извјештају, у циљу њиховог наглашавања, болдоване су и писане италиком словима.

2. Провођење препорука из претходног извјештаја

Главна служба за ревизију јавног сектора Републике Српске први пут је ангажована на провођењу финансијске ревизије Туристичке организације.

3. Закључак о функционисању система интерних контрола

Статутом као основним општим актом Туристичке организације уређена је дјелатност, унутрашња организација, заступање и представљање, органи управљања и руковођења, јавност рада и друга значајна питања за пословање установе.

Правилник о унутрашњој организацији и систематизацији радних мјеста Туристичке организације од 19.04.2010. године са измјенама и допунама од 13.05.2011. године и од 02.12.2014. године донио је Управни одбор уз прибављене сагласности надлежног Министарства у складу са чланом 19. став (2) Закона о систему јавних служби. Наведеним правилником уређени су унутрашња организација у оквиру дјелатности установе, називи и описи радних мјеста, услови за обављање послова и број извршилаца. У успостављеним организационим јединицама, укључујући директора, систематизовано је 17 радних мјеста са 19 извршилаца. На дан 31.12.2023. године било је ангажовано 19 извршилаца и то 16 извршилаца на неодређено вријеме, два

на одређено вријеме и један вршилац дужности директора. Наведеним Правилником систематизовано је радно мјесто Сарадник за књиговодствено-рачуноводствене послове, које није попуњено, а рачуноводствене услуге и сачињавање финансијских извјештаја врши рачуноводствени биро према закљученом уговору.

Према члану 16. став (5) и 18. став (2) Закона о систему јавних служби прописано је да оснивач именује и разрешава чланове Управног одбора и директора на мандат од четири године уз претходно проведени поступак јавне конкуренције. Према члану 4. став (2) Закона о министарским, владиним и другим именованима Републике Српске („Службени гласник Републике Српске“ број 41/03) прописано је да се, као изузетак, именовања на краћи период врше на највише два мјесеца и да се не могу поновити. Конкурсна процедура за именовање чланова Управног одбора и директора Туристичке организације није проведена, а Влада Републике Српске је рјешењима у периоду од 03.05.2018. године до периода обављања ревизије именовала вршиоце дужности чланова Управног одбора (у даљем тексту: чланови Управног одбора) на период од по 60 дана, а рјешењима у периоду од 01.07.2021. године до периода обављања ревизије вршиоца дужности директора (у даљем тексту: директора) Туристичке организације на период од по 60 дана.

У Туристичкој организацији су била ангажована два извршиоца по основу уговора на одређено вријеме. Са једним извршиоцем закључени су уговори о раду на одређено вријеме у периоду 01.12.2022. – 31.01.2024. године на радно мјесто Виши стручни сарадник за правне послове у трајању од по два мјесеца, што није у складу са чланом 39. Закона о раду („Службени гласник Републике Српске“, број 1/16, 66/18, 119/21 и 112/23), јер је наведено радно мјесто систематизовано. Са другим извршиоцем су закључени уговори о раду на одређено вријеме у трајању од по три мјесеца на радно мјесто возача због замјене одсутног радника у периоду од 01.07-31.12.2022. године, затим у трајању од по мјесец дана због повећаног обима посла у периоду од 01.02.2023 – 31.01.2024. године, а од 02.04.2024. године са истим лицем је закључен уговор на неодређено вријеме на радно мјесто за послове курира-хигијеничара, које је систематизовано Правилником о измјенама и допунама Правилника о унутрашњој организацији и систематизацији радних мјеста који је ступио на снагу 29.03.2024. године. С обзиром да у току 2024. године није било уговора на одређено вријеме супротно одредбама члана 39. Закона о раду, препорука није дата.

У току 2023. године, са једним извршиоцем је закључен уговор о дјелу за послове графичког дизајна и припреме за штампу за потребе брендирања промотивног штанда на сајамским наступима у земљи и иностранству, што није у складу са чланом 205. Закона о раду, јер су наведени послови систематизовани Правилником о унутрашњој организацији и систематизацији радних мјеста Туристичке организације.

Директор је донио Правилник о интерним контролама и интерним контролним поступцима од 15.05.2014. године, који није усклађиван са промјенама законских и подзаконских прописа који уређују ову област.

Контролне активности Туристичке организације уређене су Правилником о поступку директног споразума (од 19.01.2015. године), Правилником о коришћењу службених возила (од 31.10.2014. године) и Правилником о репрезентацији (од 31.10.2014. године). За наведене правилнике није вршено усклађивање са промјенама законских и подзаконских прописа који уређују појединачну област. Правилником о платама и накнадама запослених у Туристичкој организацији није извршено усклађивање коефицијената сложености послова и право на накнаде по основу огрева и зимнице сходно члану 9., 11., 19. и 20. Закона о платама запослених у јавним службама Републике Српске („Службени гласник Републике Српске“ број 68/22 и 132/22). Исплаћене накнаде по основу огрева и зимнице нису предвиђене чланом 19. наведеног закона. Поред наведеног, нису дефинисани услови и начин остваривања права запослених на накнаду превоза на посао и са посла у односу на удаљеност

мјеста становања, потврде о мјесту пребивалишта, висина и обрачун накнада, а право на наведену накнаду признато је свим запосленима у висини пуне цијене мјесечне карте у јавном саобраћају за вријеме проведено на раду и за вријеме трајања службених путовања у земљи и иностранству.

Евиденције присуства радника на раду не садрже податке о одсуству радника са радног мјеста у времену трајања службених путовања, исте нису потписане и овјерене, што није у складу са чланом 3. став (4) тачка 7) Правилника о вођењу евиденција о присуству радника на раду („Службени гласник Републике Српске“ број 40/16).

Службена путовања у иностранство вршена су без одлука, а путни налози за службена путовања у иностранство не садрже вријеме преласка границе Босне и Херцеговине у оба правца, уз поједине путне налоге нису поднесени писани извјештаји са службеног путовања и дио путних налога за службена путовања није поднесен на обрачун у прописаном року, што није у складу са тачкама X подтачка (2) и (5), XV подтачка (2), XVII подтачка (1) и (2) Одлуке о висини накнаде трошкова за службена путовања у земљи и иностранству за запослене у Републици Српској („Службени гласник Републике Српске“ број 57/21).

Туристичка организација није успоставила евиденцију о коришћењу службених возила на прописаним путним налозима (ПН4 - Образац путног налога за путнички аутомобил) у складу са чланом 3. Правилника о обрасцу, садржају и начину попуњавања путног налога („Службени гласник Републике Српске“ број 74/17), није прописала норматив потрошње горива по моторном возилу и није вршила контролу утрошка горива и трошкова текућег одржавања по поједином возилу (у власништву два, а пописано једно службено возило). Поред наведеног, интерним актима нису утврђени услови и начин коришћења мобилних телефона у службене сврхе.

Благајничко пословање није вршено у складу са чланом 3. Уредбе о условима и начину плаћања готовим новцем („Службени гласник Републике Српске“ број 86/12, 10/14 и 7/23), јер су исплате дневница за службена путовања у земљи и иностранству, путарина, горива и других трошкова службених путовања, вршене у готовини.

Крајем 2023. године започете су активности на успостављању помоћне књиге сталних средстава, који се односи на аналитичку евиденцију и хронолошки преглед пословних промјена на сталним средствима (унос података о средству, начин прибављања, датум набавке, назив добављача, јединица мјере, процијењени вијек трајања, набавна вриједност, годишњи и акумулирани отпис вриједности и други подаци за свако средство појединачно).

У Туристичкој организацији није вршена суштинска и формална контрола исправности (ликвидатура) улазних рачуна и друге пратеће књиговодствене документације, што није у складу са чланом 9. став (3) Закона о рачуноводству и ревизији Републике Српске, јер за податке унесене у пословне књиге није вршена писмена потврда од стране одговорних лица да је књиговодствена исправа потпуна, истинита и рачунски тачна и да одражава суштину пословног догађаја на који се односи.

Током 2023. године и ранијих година, Туристичка организација је у оквиру свог буџета према Програму рада планирала средства за подршку израде пројеката туристичким организацијама општина и градова. Поступак додјеле средстава је вршен позивом туристичким организацијама јединица локалне самоуправе за доставу приједлога пројеката за израду тематских стаза, а избор најуспјешнијих пројеката вршила је Комисија за додјелу средстава, бодовањем на основу утврђених критеријума. Закључени споразуми о сарадњи са туристичким организацијама општина и градова не садрже обавезу извјештавања о утрошеним намјенским средствима крајњих корисника. Поред наведеног, одлукама директора вршено је одобравање додјеле средстава према захтјевима непрофитних организација и удружења у сврху подршке

на промоцији туризма Републике Српске. Туристичка организација није донијела интерни акт којим би прописала правила о условима, начину додјеле и извјештавању о утршку средстава додијељених за подршку пројеката у области туризма.

Туристичка организација је именовала лице за успостављање и развој система финансијског управљања и контрола, сачинила план рада за успостављање и развој финансијског управљања и контроле за 2023. годину и годишњи извјештај о спровођењу планираних активности на успостављању и развоју система финансијског управљања и контрола за 2023. годину. Туристичка организација није вршила активности на успостављању система интерних контрола у складу са Законом о систему интерних финансијских контрола у јавном сектору Републике Српске („Службени гласник Републике Српске“ број 91/16) и Упутству о начину и поступку успостављања и спровођења система финансијског управљања и контроле („Службени гласник Републике Српске“ број 99/17), јер није успоставила књигу пословних процеса, није идентификовала и процијенила ризике и није вршила идентификовање и процјену ризика и друге активности према наведеним прописима.

Попис имовине и обавеза са стањем на дан 31.12.2023. године није извршен у складу са Правилником о начину и роковима усклађивања књиговодственог са стварним стањем имовине и обавеза („Службени гласник Републике Српске“ број 45/16 и 113/21), јер:

- није пописан дио имовине у власништву (службено возило, драгоцености-умјетничке слике као и канцеларијски сто, витрине и столице са нејасно означеним инвентурним бројевима у канцеларији директора) и туђа имовина (канцеларијски сто и опрема у канцеларији директора са ознаком „Влада Републике Српске“) у складу са чланом 4. став (1) тачка 1) и 2) Правилника,
- није пописан дио имовине који је садржан у помоћним евиденцијама основних средстава (рачунари, монитори, преносни рачунар, клима уређај), чиме није извршено утврђивање стварног стања имовине, утврђивање физичких и вриједносних одступања између књиговодственог и стварног стања имовине, анализа узрока утврђених одступања и нису донесене одлуке о избору адекватних поступака и процедура усаглашавања књиговодственог стања са стварним стањем, те спровођење одабраних поступака и процедура усаглашавања књиговодственог стања са стварним стањем у складу са чланом 5. Правилника,
- нису сачињене посебне пописне листе за имовину за коју није било могуће утврдити вриједност на дан пописа и нису презентована неусаглашена стања имовине на дан пописа као и разлози због којих није извршено усаглашавање књиговодственог са стварним стањем у складу са чланом 17. став (6) и (7) Правилника,
- у пописним листама комисија за попис није извршила унос података о стањима потраживања и обавеза преузетих са документације која одражава екстерну потврду стања у складу са чланом 18. став (1) тачка 5) Правилника и
- извјештај о попису не садржи упоредни преглед стварног и књиговодственог стања пописане имовине и обавеза, преглед количинских и вриједносних разлика између стварног и књиговодственог стања, преглед књиговодствене вриједности имовине и обавеза чија стварна стања на дан пописа нису утврђена, са одговарајућим образложењима у складу са чланом члан 20. став (1) тачка 3), 4) и 5) Правилника.

Успостављени систем интерних контрола није функционисао на начин да је обезбиједио истинито и фер извјештавање и усклађеност пословања са важећим законима и прописима, што је осим у овој тачки наведено и у наредним тачкама овог извјештаја.

Препоручује се директору да обезбиједи да се:

- **ангажовање извршилаца по уговору о дјелу врши за послове који су ван дјелатности Туристичке организације у складу са чланом 205. Закона о раду,**
- **уреди област права запослених на накнаду превоза на посао и са посла, те изврши усаглашавање Правилника о платама и накнадама са чланом 9., 11., 19. и 20. Закона о платама запослених у јавним службама Републике Српске,**
- **успостави евиденција о коришћењу службених возила на прописаним путним налозима у складу са чланом 3. Правилника о обрасцу, садржају и начину попуњавања путног налога, одреди норматив потрошње горива по службеном возилу и врши контрола утрошка горива и текућег одржавања по поједином возилу,**
- **за службена путовања у иностранство проводе процедуре и поступци у складу са тачком X подтачка (2) и (5), XV подтачка (2), XVII подтачка (1) и (2) Одлуке о висини накнаде трошкова за службена путовања у земљи и иностранству за запослене у Републици Српској,**
- **донесу интерни акти о додјели намјенских средстава за подршку пројектима у области туризма као и о условима и начину коришћења мобилних телефона у службене сврхе,**
- **исплате из благајне врши у складу са чланом 3. Уредбе о условима и начину плаћања готовим новцем,**
- **успостави систем интерних контрола у складу са Законом о систему интерних финансијских контрола у јавном сектору Републике Српске и Упутством о начину и поступку успостављања и спровођења система финансијског управљања и контроле у смислу да се успостави књига пословних процеса, идентификују и процијене ризици и**
- **поступци и процедуре провођења годишњег пописа и усаглашавање књиговодственог са стварним стањем имовине и обавеза врши у складу са чланом 4. став (1) тачка 1) и 2), чланом 5., 17. став (6) и (7), 18. став (1) тачка 5) и 20. став (1) тачка 3), 4) и 5) Правилника о начину и роковима вршења пописа и усклађивања књиговодственог стања са стварним стањем имовине и обавеза.**

4. Набавке

Планом јавних набавки за 2023. годину са измјенама и допунама, набавке роба и услуга су планиране кроз провођење 34 поступка у укупној вриједности од 359.600 КМ без пореза на додату вриједност и то роба у вриједности од 51.000 КМ и услуга у вриједности од 308.600 КМ. Према Прегледу реализованих набавки и презентованим подацима, проведено је 20 поступака јавних набавки, а укупна вриједност закључених уговора износила је 162.540 КМ. Низак степен реализације јавних набавки се односи на поступке набавки које су изузете од примјене Закона о јавним набавкама (набавка услуга према међународним правилима планирана 90.000 КМ, а реализована 45.643 КМ) и непроведених 14 поступака јавних набавки (планиране у износу од 123.000 КМ).

Ревизијским испитивањима обухваћено је шест поступака реализованих јавних набавки у износу од 74.255 КМ и то набавка горива (17.301 КМ), услуге хотелског смјештаја у земљи и иностранству (35.127 КМ), услуге послуживања у ресторанима у земљи и иностранству (9.017 КМ), услуге оглашавања и маркетинга у земљи (5.500 КМ), означавање средњовјековних кула и градина у Републици Српској (5.680 КМ) и услуге систематског прегледа запослених (1.630 КМ).

Ревизијским испитивањима је утврђено да поступци јавних набавки нису проведени у складу са Законом о јавним набавкама, јер:

- за проведене поступке јавних набавки у 2023. години, није вршена претходна провјера тржишта и о наведеном није сачињена писана забиљешка, како је предвиђено чланом 14а. Закона,
- за извршене набавке роба и услуга у најмањем износу од 18.377 КМ које се односе на набавке услуга сервиса мобилних телефона од 2.280 КМ, рачунарске опреме од 3.699 КМ, поклон пакета за потребе репрезентације од 6.474 КМ, текуће одржавање службених возила од 8.096 КМ, услуге закупа моторних возила (Rent-A-Car) од 3.409 КМ, услуге штампања, графичке обраде, копирања, увезивања од 8.170 КМ, закуп простора за прославу дана Нове године од 2.100 КМ, роба широке потрошње, прехранбених производа, воде и кафе из апарата од 4.114 КМ, нису проведени поступци јавних набавки, што није у складу са чланом 6. Закона о јавним набавкама. Набавке у најмањем износу од 19.965 КМ су планиране, али нису започете активности на њиховој реализацији,
- на порталу јавних набавки није објављен извјештај о поступку јавне набавке, као ни основни елементи закључених уговора, што није у складу са чланом 75. став 1) и 2) Закона и
- није објављен извјештај о реализацији директног споразума за набавку услуга израде и дизајна туристичке мапе на порталу јавних набавки, што није у складу са чланом 90. став (6) Закона.

Препоручује се директору да обезбиједи да се процјењивање вриједности, планирање и провођење поступака јавних набавки, те објава обавјештења и извјештавање врши у складу са чланом 6., 14а., 75. став (1) и (2) и 90. став (6) Закона о јавним набавкама.

5. Припрема и доношење буџета

Управни одбор Туристичке организације донио је Програм рада и финансијски план за 2023. годину од 21.12.2022. године на који је Влада Републике Српске као оснивач дала своју сагласност Одлуком од 26.01.2023. године („Службени гласник Републике Српске“ број 18/23) у складу са чланом 17. и 19. Закона о систему јавних служби.

Финансијским планом за 2023. годину, приходи су планирани у износу од 1.100.000 КМ које чине трансфери од надлежног Министарства (650.000 КМ) и непорески приходи који се односе на средства прикупљена од боравишних такси (450.000 КМ), док су планирани расходи у износу од 1.100.000 КМ предвиђени за расходе за лична примања (650.000 КМ у које су укључене и бруто накнаде члановима Управног одбора од 18.000 КМ) и расходе по основу коришћења роба и услуга (450.000 КМ).

Финансијски план као саставни дио Програма рада Туристичке организације не садржи планиране примитке, издатке за нефинансијску имовину, остале издатке, грантове непрофитним организацијама и удружењима и трансфере између различитих нивоа власти. С обзиром да има статус буџетског корисника и да припрему буџета и презентацију финансијских извјештаја врши у складу са прописима којима се уређује буџетски систем Републике Српске, Туристичка организација својим финансијским планом није извршила процјену буџетских средстава и буџетских издатака за фискалну 2023. годину у складу са чланом 5. и 6. Закона о буџетском систему Републике Српске („Службени гласник Републике Српске“ број 121/12, 52/14, 103/15 и 15/16).

Препоручује се директору да обезбиједи да се у процесу припреме финансијског плана изврши процјена буџетских средстава и буџетских издатака у складу са чланом 5. и 6. Закона о буџетском систему Републике Српске.

6. Финансијски извјештаји

Обрасци финансијског извјештаја за 2023. годину, прописани Правилником о финансијском извјештавању буџетских корисника („Службени гласник Републике Српске“ број 15/17 и 17/22) су сачињени и достављени надлежном Министарству.

Поред наведених образаца, достављен је и Извјештај о раду, које је Управни одбор усвојио 22.04.2024. године, а Влада Републике Српске дана 30.05.2024. године

6.1. Приходи и примици, расходи и издаци

Извршење буџета односно финансијског плана за 2023. годину исказано је у Обрасцу 3б – Преглед прихода, примитака, расхода и издатака исказаних ван ГКТ на рачуноводственом фонду 02 – Фонд прихода по посебним прописима.

6.1.1. Приходи и примици

Укупни приходи и примици исказани су у износу од 1.143.003 КМ од чега приходи у износу од 1.135.246 КМ и примици у износу од 7.757 КМ.

Приходи се односе на непореске приходе и трансфере унутар исте јединице власти. Према налазу ревизије, приходи су прецијењени за 18.519 КМ.

Непорески приходи исказани у износу од 485.334 КМ односе се на боравишне таксе и остале приходе.

Боравишне таксе исказане су у износу од 466.815 КМ односе се на приходе који се Туристичкој организацији расподјељују у висини од 20% од укупно прикупљених средстава од боравишне таксе у Буџету Републике Српске према члану 11. Закона о боравишној такси („Службени гласник Републике Српске“ број 78/11 и 106/15).

Остали приходи исказани у износу од 18.519 КМ прецијењени су у потпуности. Наиме, намјенска средства за суфинансирање пројекта „Означавање средњовјековних кула и градина у Републици Српској“ од надлежног Министарства (5.000 КМ) и уплаћене рефундације накнада нето плата приправницима од Завода за запошљавање Републике Српске (13.519 КМ) признати су на позицији осталих прихода, што није у складу са чланом 94. и 113. Правилника о рачуноводству, рачуноводственим политикама и рачуноводственим процјенама за буџетске кориснике, јер исти представљају трансфере унутар исте јединице власти и остале примитке из трансакција између различитих јединица власти.

Трансфери унутар исте јединице власти исказани у износу од 650.638 КМ односе се на трансфере од надлежног Министарства (650.000 КМ) према одлукма о усвајању буџета и ребаланса буџета за 2023. годину и трансфере од Министарства финансија по основу записника Пореске управе Републике Српске о претплаћеним порезима и доприносима из ранијих година (638 КМ). Према налазу ревизије, трансфери унутар исте јединице власти су потцијењени за износ од 5.000 КМ.

Примици исказани у износу од 7.757 КМ се односе на остале примитке по основу уплаћених рефундација накнада плата за породилско одсуство од Фонда за дјечију заштиту Републике Српске. Према налазу ревизије, остали примици из трансакција са другим јединицама власти су потцијењени за износ од 13.519 КМ.

Препоручује се директору да обезбиједи да се трансфери унутар исте јединице власти и остали примици признају у складу са чланом 94. и 113. Правилника о рачуноводствеу, рачуноводственим политикама и рачуноводственим процјенама за буџетске кориснике.

6.1.2. Расходи и издаци

Укупни расходи и издаци исказани су у износу од 1.091.116 КМ од чега расходи у износу од 1.081.073 КМ и издаци у износу од 10.043 КМ.

Расходе чине текући расходи и расходи обрачунског карактера, а издатке чине издаци за нефинансијску имовину и остали издаци.

6.1.2.1. Текући расходи

Текући расходи исказани у износу од 1.074.340 КМ односе се на расходе за лична примања запослених и расходе по основу коришћења роба и услуга.

Расходи за лична примања запослених исказани у износу од 694.371 КМ виши су за 10% од предвиђених финансијским планом. Односе се на расходе за бруто плате запослених (659.336) и бруто накнаде трошкова и осталих личних примања запослених по основу рада (35.035 КМ).

Расходи за бруто плате запослених односе се на расходе за основну плату након опорезивања (430.095 КМ), расходе за порез на доходак (29.229 КМ) и збирне доприносе (200.012 КМ).

Расходи за бруто накнаде трошкова и осталих личних примања запослених по основу рада исказани у износу од 35.035 КМ односе се на расходе за накнаде за превоз на посао и са посла (14.277 КМ), новчане помоћи за рођење дјетета (1.798 КМ), дневнице за службена путовања у земљи (1.611 КМ) и дневнице за службена путовања у иностранству (17.349 КМ).

Приликом евидентирања пословних догађаја везаних за бруто плате, бруто накнаде трошкова и осталих личних примања запосленима, ревизијским испитивањима су утврђене сљедеће неправилности:

- примјена бројчаних ознака и називи конта у главној књизи није вршена у складу са класификацијом прописаном чланом 13-16. Правилника о буџетским класификацијама, садржини рачуна и примјени контног плана за буџетске кориснике,
- Одлукама од 31.05.2023. године и 31.08.2023. године исплаћене су накнаде за огрев (нето 330 КМ/запосленом) и зимницу (нето 330 КМ/запосленом), које нису предвиђене чланом 19. Закона о платама у јавним службама Републике Српске (тачка 3. извјештаја) и
- расходи за бруто накнаде трошкова и осталих личних примања запослених по основу рада су потцијењени, а остали неklasификовани расходи прецијењени за износ од 8.018 КМ, јер су расходи за бруто накнаде за огрев и зимницу за 2023. годину исказани на позицији Остали неklasификовани расходи, што није у складу са чланом 91. став (3) Правилника о буџетским класификацијама, садржини рачуна и примјени контног плана за буџетске кориснике.

Расходи по основу коришћења роба и услуга исказани у износу од 379.917 КМ, а односе се на расходе по основу закупа (21.077 КМ), утрошка енергије, комуналних, комуникационих и транспортних услуга (21.887 КМ), режијског материјала (5.473 КМ), текућег одржавања (15.259 КМ), путовања и смјештаја (62.832 КМ), стручних услуга (53.409 КМ) и остале неklasификоване расходе (199.981 КМ).

Расходи по основу закупа се односе на расходе за закуп паркинг мјеста службеног возила (2.191 КМ) и расходе закупа штандова у иностранству за учешће Туристичке организације на међународним сајмовима (18.886 КМ).

Расходи по основу утрошка енергије, комуналних, комуникационих и транспортних услуга односе се на расходе за испоруку топлотне енергије (5.753 КМ), електричне

енергије (1.805 KM), за услуге воде и канализације (358 KM), одвоза смећа (426 KM), прања моторних возила (1.156 KM), јавног и приватног паркинга (638 KM), путарина (140 KM) и одржавања чистоће канцеларијског простора (532 KM).

Расходи за режијски материјал односе се на расходе за канцеларијски материјал (3.627 KM) и материјал за одржавање чистоће (1.845 KM).

Расходи за текуће одржавање односе се на расходе за текуће одржавање зграда (311 KM), текуће одржавање осталих грађевинских објеката (240 KM), текуће одржавање опреме (14.289 KM) и расходе за остало текуће одржавање (420 KM).

Расходи по основу путовања и смјештаја односе се на расходе по основу путовања и смјештаја у земљи (11.328 KM), путовања и смјештаја у иностранству (34.605 KM) и расходе по основу утрошка горива (16.899 KM).

Расходи за стручне услуге највећим дијелом се односе на расходе за услуге финансијског посредовања (4.689 KM), осигурања (3.684 KM), информисања и медија (36.131 KM) и ревизијске и рачуноводствене услуге (8.795 KM).

Расходе информисања и медија чине расходи за услуге, штампања, графичке обраде, копирања, увезивања (11.169 KM), рекламе и пропаганде и односа са јавношћу (18.784 KM), израде фотографија и филма (311 KM) и остале услуге информисања и медија (5.867 KM).

Остали некласификовани расходи се односе на расходе за бруто накнаде за рад ван радног односа (25.271 KM), репрезентације (144.428 KM), расходе по основу пореза, доприноса и непореских накнада на терет послодавца (1.194 KM) и остале непоменути расходе (28.855 KM).

Расходе за бруто накнаде за рад ван радног односа чине расходи за бруто накнаде члановима управног одбора (11.994 KM), бруто накнаде по уговору о дјелу и ауторском дјелу (5.259 KM) и остале бруто накнаде за рад ван радног односа (накнада огрева и зимнице од 8.018 KM).

Расходи по основу репрезентације највећим дијелом се односе на расходе по основу организације пријема и манифестација (144.284 KM) и то за учешће на међународним сајмовима, изложбама и конференцијама (34.516 KM), израду панона са плексиглас сегментом (6.646 KM), израду промотивног видео и фото материјала за представљање на избору за мис земље у Вијетнаму (5.000 KM), за закуп простора за прославу Нове године (2.100 KM), за услуге конзумације хране и пића и хотелског смјештаја у земљи и иностранству (7.912 KM), за набавку поклона (8.580 KM), за штампу брошура, каталога и кеса са ознаком Туристичке организације (30.830 KM), као и намјенска средства дозначена спортским клубовима и удружењима, савезима, предузетницима и осталим организацијама (23.100 KM) и намјенска средства туристичким организацијама општина и градова у Републици Српској (18.963 KM) за подршку израде пројеката у области туризма (тачка 3. извјештаја).

Расходи по основу репрезентације су прецијењени за најмање 42.063 KM, а потцијењени текући грантови непрофитним субјектима у земљи за 23.100 KM и трансфери јединицама локалне самоуправе за 18.963 KM за подршку пројеката на промоцији туризма Републике Српске, јер исти нису класификовани у складу са чланом 95. став (3) и 102. Правилника буџетским класификацијама, садржини рачуна и примјени контног плана за буџетске кориснике.

Остали непоменути расходи највећим дијелом се односе на расходе учешћа на сајмовима, израду пројекта, монтажу и демонтажу штандова, инфо пулта, намјештаја, електро инсталација, интернета, визуелног идентитета штанда, цвијетних аранжмана унутар штанда (17.546 KM), набавку прехранбених производа (4.114 KM) и расходе за систематски преглед запослених (1.840 KM).

Ревизијским испитивањима је утврђено да примјена бројчаних ознака и називи конта појединих расхода по основу коришћења роба и услуга у главној књизи није вршена у складу са класификацијом прописаној чланом 13-16. и 92. Правилника о буџетским класификацијама, садржини рачуна и примјени контног плана за буџетске кориснике. У оквиру позиције расхода за канцеларијски материјал и расхода за текуће одржавање опреме призната је вриједност набављених залиха ситног инвентара (тачка 6.1.2.2. и 6.1.2.3. извјештаја).

Препоручује се директору да обезбиједи да се расходи за лична примања запослених и расходи по основу коришћења роба и услуга исказују у главној књизи према класификацији прописаној чланом 13.-16., 91. став (3), 92., 95. став (3) и 102. Правилника о буџетским класификацијама, садржини рачуна и примјени контног плана за буџетске кориснике.

6.1.2.2. Расходи обрачунског карактера

Расходи обрачунског карактера исказани у износу од 6.733 КМ у потпуности се односе на расходе по основу амортизације моторних возила (3.850 КМ) и опреме (2.883 КМ). Обрачун трошкова амортизације сталних средстава вршен је по амортизационим стопама које одступају на више или на мање од прописаних стопа Правилника о примјени годишњих амортизационих стопа за буџетске кориснике („Службени гласник Републике Српске“ број 110/16).

Према налазима ревизије, расходи обрачунског карактера су потцијењени за 1.643 КМ за износ набавне вриједности залиха ситног инвентара набављених у току 2023. године (тачка 6.1.2.1. и 6.1.2.3. извјештаја).

Препоручује се директору да обезбиједи да се за обрачун амортизације примјењују амортизационе стопе прописане Правилником о примјени годишњих амортизационих стопа за буџетске кориснике.

6.1.2.3. Издаци

Издаци су исказани у износу од 10.043 КМ, а односе се на издатке за нефинансијску имовину и остале издатке. Према налазу ревизије, издаци су потцијењени за 19.443 КМ (тачка 6.1.2.1. и 6.1.2.2. извјештаја).

Издаци за нефинансијску имовину исказани у износу од 2.286 КМ се односе на издатке за набавку рачунарске опреме (рачунари и монитори).

Издаци за набавку залиха ситног инвентара и то кофера за транспорт промотивог материјала (653 КМ) и ауто гума (990 КМ) признати су у оквиру позиције расхода за канцеларијски материјал и расхода за текуће одржавање опреме, што није у складу са чланом 60. став (4) и (7) Правилника о рачуноводству, рачуноводственим политикама и рачуноводственим процјенама за буџетске кориснике, јер се набавка ситног инвентара признаје као издатак за нефинансијску имовину, чија се вриједност приликом стављања у употребу отписује у потпуности (тачка 6.1.2.2. извјештаја)

Остали издаци исказани у износу од 7.757 КМ се односе на издатке за накнаде плата за родитељско одсуство који се рефундирају од фондова обавезног социјалног осигурања. Остали издаци из трансакција са другим јединицама власти су потцијењени, а расходи за лична примања запослених прецијењени за 17.800 КМ за обрачунате и исплаћене нето накнаде приправницима које се рефундирају од Завода за запошљавање Републике Српске, што није у складу са чланом 99. Правилника о рачуноводству, рачуноводственим политикама и рачуноводственим процјенама за буџетске кориснике.

Препоручује се директору да обезбиједи да се издаци за набавку залиха ситног инвентара и остали издаци признају у складу са чланом 60. став (4) и (7) и чланом 99. Правилника о рачуноводству, рачуноводственим политикама и рачуноводственим процјенама за буџетске кориснике.

6.2. Имовина, обавезе и извори

На дан 31.12.2023. године, Туристичка организација је исказала стање укупне имовине у бруто вриједности од 536.315 КМ, исправке вриједности од 80.668 КМ и нето вриједности од 455.647 КМ, коју чини нефинансијска и финансијска имовина. Укупне обавезе су исказане у износу од 67.798 КМ.

6.2.1. Нефинансијска имовина

Нефинансијска имовина на дан 31.12.2023. године исказана у бруто вриједности од 103.284 КМ, исправке вриједности од 80.668 КМ и нето вриједности од 22.616 КМ, односи се на произведену сталну имовину и драгоцености.

Произведена стална имовина исказане бруто вриједности од 93.632 КМ, исправке вриједности од 72.216 КМ и нето вриједности од 21.416 КМ у потпуности се односи на опрему, коју чине моторна возила, канцеларијски намјештај, рачунарска опрема и остала канцеларијска опрема, алат и инвентар. Повећање вриједности произведене сталне имовине у току 2023. године односило се на набавку рачунара и монитора у вриједности од 2.286 КМ, а смањење вриједности на обрачунате трошкове амортизације у износу од 6.733 КМ.

Ревизијским испитивањима је утврђено да није извршено признавање вриједности једног службеног возила у власништву установе као и канцеларијског намјештаја (канцеларијски сто, витрине и столице у канцеларији директора) које установа користи у складу са захтјевима МРС-ЈС 17 – Некретнине, постројења и опрема, параграф 14.

Класификација канцеларијског намјештаја и рачунарске опреме није извршена у оквиру групе Постројења и опрема према класификацији прописаној чланом 21. Правилника о буџетским класификацијама, садржини рачуна и примјени контног плана за буџетске кориснике.

Туристичка организација није вршила процјену вриједности канцеларијског намјештаја и рачунарске опреме чија је књиговодствена вриједност сведена на 0 КМ у складу са чланом 41. Правилника о рачуноводству, рачуноводственим политикама и рачуноводственим процјенама за буџетске кориснике.

Одлуком о отпису основних средстава од 26.01.2023. године није извршено искњижавање неупотребљиве рачунарске опреме бруто вриједности од 9.587 КМ, исправке вриједности од 9.245 КМ и нето вриједности од 342 КМ. Ревизијом је утврђено да је неотписана вриједност наведене опреме 61 КМ.

Драгоцености исказане вриједности од 1.200 КМ се односе на умјетничке слике.

Препоручује се директору да обезбиједи да се признавање, вредновање и класификација нефинансијске имовине у сталним средствима врши у складу са захтјевима МРС-ЈС 17 – Некретнине, постројења и опрема, параграф 14, чланом 21. Правилника о буџетским класификацијама, садржини рачуна и примјени контног плана за буџетске кориснике и чланом 41. Правилника о рачуноводству, рачуноводственим политикама и рачуноводственим процјенама за буџетске кориснике.

6.2.2. Финансијска имовина и разграничења

Финансијска имовина и разграничења исказане у бруто и нето вриједности од 433.031 КМ односи се на краткорочну финансијску имовину и разграничења, коју чине готовина и готовински еквиваленти, краткорочна потраживања, краткорочна разграничења и краткорочна финансијска имовина и разграничења из трансакција између или унутар јединица власти.

Готовина и готовински еквиваленти исказани у износу од 56.304 КМ односе се на готовину у благајни (750 КМ) и банковним рачунима (55.554 КМ).

Краткорочна потраживања исказана у износу од 15.532 КМ чине потраживања од запослених (172 КМ) и остала краткорочна потраживања (15.360 КМ).

Остала краткорочна потраживања се највећим дијелом односе на потраживања по основу од рефундација нето накнада за ангажоване приправнике од Завода за запошљавање Републике Српске (тачке 6.1.1. и 6.1.2.1. извјештаја).

Краткорочна финансијска имовина и разграничења из трансакција између или унутар јединица власти исказана у износу од 361.020 КМ чине краткорочна финансијска имовина и разграничења из трансакција са другим јединицама власти (728 КМ) и краткорочна финансијска имовина и разграничења из трансакција унутар исте јединице власти (360.292 КМ) која се односе на неизмирене трансфере од надлежног Министарства.

6.2.3. Обавезе и разграничења

Обавезе са стањем на дан 31.12.2023. године исказане су у износу од 67.798 КМ, а односе се на обавезе за лична примања запосленима (58.304 КМ), обавезе из пословања (4.575 КМ) и краткорочне обавезе и разграничења из трансакција унутар исте јединице власти (4.919 КМ).

Обавезе за лична примања запосленима чине обавезе за бруто плате и бруто накнаде плата запослених у износу од 55.537 КМ и обавезе за бруто накнаде трошкова и осталих личних примања у износу од 2.767 КМ.

Обавезе из пословања се односе на обавезе за набавку роба и услуга у земљи (2.326 КМ), обавезе према физичким лицима (600 КМ) и обавезе за набавку роба и услуга у иностранству (1.650 КМ).

Обавезе и разграничења из трансакција са другим јединицама власти се односе на обавезе за порезе и доприносе према записницима Пореске управе Републике Српске из ранијих година.

6.2.4. Властити извори

Властити извори су исказани у износу од 387.849 КМ, а чине их трајни извори средстава у износу од 3.036 КМ и финансијски резултат у износу од 384.813 КМ.

Трајни извори средстава формирани су преузимањем салда трајних извора средстава на крају претходног извјештајног периода.

Финансијски резултат чине финансијски резултат ранијих година у износу од 330.641 КМ и финансијски резултат текуће године у износу од 54.172 КМ.

Исказани финансијски резултат текуће године представља разлику између прихода (1.135.245 КМ) и расхода текућег периода (1.081.073 КМ).

Према налазима ревизије, финансијски резултат текуће године је потцијењен за најмање 4.281 КМ за разлику између више исказаних прихода за 13.519 КМ и више исказаних расхода за 17.800 КМ по основу обрачунатих и наплаћених потраживања

за нето плате приправницима које се рефундирају од Завода за запошљавање Републике Српске (тачка 6.1.1., 6.1.2.2. и 6.1.2.3. извјештаја).

6.3. Ванбилансна евиденција

Према изјавама одговорних лица Туристичке организације за потребе ревизије, није било пословних догађаја који би захтијевали ванбилансно евидентирање.

6.4. Новчани токови

У Прегледу новчаних токова исказани су приливи готовине из пословних активности у износу од 1.063.120 КМ, одливи готовине из пословних активности у износу од 1.088.387 КМ и негативан новчани ток из пословних активности од 25.258 КМ.

Одливи готовине из инвестиционих активности и негативан новчани ток из инвестиционих активности исказан је у износу од 2.286 КМ.

Готовина и готовински еквиваленти на почетку периода исказана је у износу од 83.848 КМ, нето смањење готовине у износу од 27.544 КМ и готовина на крају периода у износу од 56.304 КМ.

Према налазима ревизије, одливи готовине из инвестиционих активности су потцијењени за издатке за набавку залиха ситног инвентара (1.643 КМ), што није у складу са чланом 38. став (3) Правилника о финансијском извјештавању буџетских корисника и захтјевима МРС-ЈС 2 – Извјештај о новчаним токовима, параграф 25.(а)

Препоручује се директору да обезбиједи да се Преглед новчаних токова сачињава у складу са чланом 38. став (3) Правилника о финансијском извјештавању буџетских корисника и захтјевима МРС-ЈС 2 – Извјештај о новчаним токовима, параграф 25(а).

6.5. Потенцијална имовина и потенцијалне обавезе

Према достављеним информацијама за потребе ревизије Туристичка организација није имала пословних догађаја који би за посљедицу могли имати потенцијалне обавезе или потенцијалну имовину.

6.6. Образложења уз финансијске извјештаје

Уз финансијске извјештаје сачињена су писана Образложења која пружају опште податке о установи и основне податке које кориснику омогућавају разумијевање финансијских извјештаја, али нису објелодањене информације које се односе на:

- основе за састављање финансијских извјештаја и рачуноводственим политикама у складу са захтјевима МРС-ЈС 1 – Презентација финансијских извјештаја, параграф 132,
- упоредне износе из претходног периода ради разумјевања финансијских извјештаја текућег периода према захтјевима МРС-ЈС 1 – Презентација финансијских извјештаја, параграф 53,
- значајније разлике стварних у односу на одобрени финансијски план у складу са захтјевима МРС-ЈС 24 Презентација буџетских информација у финансијским извјештајима, параграф 14 (ц) и
- за сваку класу некретнина признату у финансијским извјештајима, информације о коришћеним стопама амортизације, бруто књиговодствену вриједност и акумулирану исправку вриједности на почетку и на крају периода, усклађивање књиговодствене вриједности сталне имовине на почетку и на крају периода у складу са захтјевима МРС-ЈС 17 – Некретнине, постројења и опрема, параграф 88, 90 и 94.

Препоручује се директору да обезбиједи да се у Образложењима уз финансијске извјештаје објелодањују потребне информације у складу са чланом 46. Правилника о финансијском извјештавању буџетских корисника и захтјевима Међународних рачуноводствених стандарда за јавни сектор.

Ревизијски тим

Зорана Тодоровић, с.р.

Мирослав Караћ, с.р.